

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ОСНОВИ ОПОДАТКУВАННЯ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	бакалавр
<i>Спеціальність:</i>	071 «Облік і оподаткування» (051, 072, 073, 075, 076)
<i>Рік підготовки:</i>	2
<i>Семестр викладання:</i>	осінній
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	залік

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Кушал Ірина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри обліку і оподаткування

посада

inkushal7@gmail.com

електронна адреса

+38-050-923-41-50

телефон

Viber, Telegram за

номером телефону

месенджер

513 ГК, за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є розгляд теоретичних аспектів теорії оподаткування, складових елементів системи оподаткування, зрозуміти їх сутність та вплив на суб'єкти господарювання (фізичні і юридичні особи), врахування їх інтересів і, як завдяки оподаткуванню, вирішуються соціальні і економічні протиріччя у суспільстві, вивчення окремих сфер, форм, методів і принципів оподаткування.

Метою самостійної роботи за дисципліною є навчити студентів творчо і діалектично оцінювати суспільні явища, що проходять в умовах ринкових відносин у сфері оподаткування, здійснювати обчислення показників оцінки ефективності податкової системи і податкової політики, вивчення нормативних актів з питань оподаткування фізичних і юридичних осіб.

Результати навчання:

Знати: історичні передумови виникнення податків та концепції оподаткування; економічну природу податків, їх склад та класифікацію; функції податків; перекладення податків; теоретичні основи побудови податкових систем; засади формування податкової політики держави; оподаткування в зарубіжних країнах; податки і оподаткування в умовах ринкових відносин.

Вміти: користуватись податковим законодавством, практичних навичок в обчисленні показників оцінки податкової системи; визначення типу податкової політики за допомогою розрахунку показника податкового навантаження; пояснювання впливу норм Податкового Кодексу України на ведення бізнесу в ринкових умовах; вільне орієнтування в системі податкового законодавства України

Передумови до початку вивчення:

Базові знання щодо загальних економічних процесів на макро- і мікрорівнях, фінансів, грошей та кредиту, корпоративних фінансів, основ менеджменту та підприємницької діяльності.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
3. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально - економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Теоретичні засади оподаткування	денна 3/0/3 заочна 0,25/0/0,25	Передумови виникнення та розвитку податків. Поняття податку та його головні ознаки. Соціально-економічний зміст та призначення податків. Характерні риси податків і принципи оподаткування. Функції податків та їх природа. Сутність основних функцій податку. Додаткові функції податків та їх характеристика. Історія формування систем оподаткування. Система податків Київської Русі. Податки Козацької держави. Класифікація податків і податкових платежів. Прямі й непрямі податки. Загальнодержавні податки і збори. Місцеві податки і збори.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
2.	Податки в економічній теорії.	денна 3/0/3 заочна 0,25/0/0,25	Теорія податків у фінансовій науці. Еволюція теорії податків. Класична теорія і закон Сея. Кейнсіанська теорія зайнятості. Монетаристський підхід. Ефект Лаффера. Сучасні теорії оподаткування.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
3.	Елементи податку, як економічної категорії.	денна 3/0/3 заочна 0,25/0/0,25	Елементи оподаткування та їх призначення. Механізм встановлення податкових ставок. Платники податків і об'єктів оподаткування. Податкові зобов'язання і пільги.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
4.	Теорії перекладення податків.	денна 3/0/3 заочна 0,25/0/0,25	Чинники, що визначають процес перекладення податків. Форми перекладення податків. Ступень перекладності податків. Вплив перекладення податків на ціну товарів. Залежність між еластичністю попиту і пропозиції та перекладенням податків. Надмірне податкове навантаження.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
5.	Теоретичні основи побудови податкових систем.	денна 3/0/3 заочна 0,25/0/0,25	Принципи побудови податкової системи держави. Структура податкової системи та її оцінка. Правова база побудови податкових систем. Розмежування прав і обов'язків органів влади щодо податкового регулювання. Структура податкової системи. Особливості	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			податкової системи і поняття податкового тиску. Принцип розподілу податкового тягаря.	
6.	Податкова політика.	денна 2/0/2 заочна 0,25/0/0,25	Методи врахування економічної справедливості при оподаткуванні. Дискреційна та недискреційна податкова політика. Податкові важелі активізації інноваційних та інвестиційних процесів.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні справи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
7.	Податки і оподаткування в умовах ринкових відносин.	денна 1/0/1 заочна 0,2/0/0,2	Структура оподаткування розвинутих країн. Особливості прямого й непрямого оподаткування у країнах з ринковою економікою. Особливості формування податкових систем в країнах з ринковою економікою. Світовий досвід розвитку систем оподаткування.	Презентації. Роздатковий матеріал Семінари-дискусії Практичні справи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

Основна література:

1. Податкова політика України: навч. пос. / П.В. Мельник, З.С. Варналій, Л.Л.Тарангул [та ін.]; за заг. ред. П.В. Мельника. Київ: Знання України, 2010. 505 с.
2. Податкова система України: навч. пос. / за заг. ред. М.Я. Азарова. Київ: Міністерство фінансів України, Національний університет державної податкової служби України, 2011. 656с.
3. Податкова система: навчальний посібник / за заг. ред. В.Л. Андрущенко. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 416 с.
4. Податковий словник-довідник / за ред. Л.Л. Тарангул ; [упоряд. Л.Л. Тарангул, З.С. Варналій, А.М. Новицький, Н.Б. Новицька, Н.М. Борецько]. Київ: Знання України, 2010.м155 с.
5. Андрущенко В.Л., Варналій З.С., Прокопенко І.А., Тучак Т.В.Податкові системи зарубіжних держав: навч. посіб. Київ: Кондор-Видавництво, 2012. 222 с.
6. Реформування податкової системи України: теорія, методологія, практика : монографія / Ярошенко Ф.О., Мельник П.В., Мряковський А.І. та ін.; за аг. Ред.. М.Я. Азарова. Київ: Міністерство фінансів України, 2011. 656 с.
7. Сідельникова Л.П., Костіна Н.М. Податкова система: навч. посіб. Київ: ЛіраК, 2012. 576 с.
8. Сідельникова Л.П., ЧижоваТ.В., Якуша Я.В. Оподаткування суб'єктів підприємництва: навч.посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2012. 424 с.
9. Соколовська А.М. Основи теорії податків: навч. посіб.Київ: 2010. 326 с.
11. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

Допоміжні:

1. Бечко П.К. Основи оподаткування: навч. посіб. / П.К.Бечко, О.А.Захарук - К.: Центр учбової літератури. -2009.-168с.
2. Бюджетний кодекс України: Відомості Верховної Ради України, 2010, № 50-51, ст.572.
3. Власюк Н. І. Податкова система: навч. посіб./ Н. І. Власюк, Т. В. Мединська – Львів: „Магнолія - 2006”, 2009. – 230с.
4. Дєєва Н. М. Оподаткування в Україні: навч. посіб./ Н. М. Дєєва, Н. І. Редіна, Т. О. Дулік – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 544с.
5. Демиденко Л.М. Податкова система: навч. посіб./ Л.М. Демиденко, Ю.Л.Субботович — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 184 с.
6. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI- URL: zakon.rada.gov.ua
7. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Лютий І. О. , Демиденко Л. М., Романюк М. В. та ін.]. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 456 с.
8. Сідельникова Л.П. Податкова система: навч. посіб./ Л.П. Сідельникова, Н.М. Костіна, [2-ге вид., перероб. і допов.]. — К: Ліра-К, 2013. — 604 с.
9. Соколовська А.М. Основи теорії податків: навч. посібник.– К.: «Кондор», 2010. – 326 с

Інформаційні ресурси.

- Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
Бібліотека СНУ ім. В. Даля. URL: <http://library.snu.edu.ua/>
Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>

Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій у системі дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle2.snu.edu.ua/>
- 2.Роздатковий матеріал.

3. Методичні вказівки до контрольної роботи з дисципліни «Основи оподаткування» (для студентів, які навчаються за спеціальністю 051, 071, 072, 073, 075, 076/ Уклад: Кушал І.М. – Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. – 18 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Заліковий тест	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути зараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.